

Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г., изм. и доп., бр. 28 от 1996 г., бр. 56, 57 и 58 от 1997 г., бр. 60, 66, 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г., бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г., бр. 61 и 99 от 2011 г., бр. 60 и 102 от 2012 г., 15, 63, 68 и 101 от 2013 г., бр. 54, 66 и 107 от 2014 г., бр. 56 и 79 от 2015 г., бр. 17 и 98 от 2016 г., бр. 17, 30, 86 и 98 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 5 след думата „акредитация“ се допълва „от Националната агенция за оценяване и акредитация“.

§ 2. В чл. 7 се създава ал. 5:

„(5) Дипломата за завършена степен на висшето образование, европейското дипломно приложение, свидетелството за професионална квалификация и документ, удостоверяващ положението на студента или на докторанта с цел продължаване на обучението в друго висше училище, се издават без заплащане на такса.“

§ 3. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава т. 4:

„4. по предложение на Министерския съвет приема Национална карта на висшето образование в Република България, която определя профилната и териториалната структура на висшето образование в страната по професионални направления и специалности от регулираните професии.“

2. В ал. 3:

а) в т. 2 след думата „училища“ се допълва „в съответствие с Националната карта на висшето образование в Република България“;

б) Точка 3 с изменя така:

„3. открива, преобразува и закрива факултети и институти в държавните висши училища, както и поделения на висшите училища в чужбина, филиали и колежи в държавните и в частните висши училища, извън случаите по ал. 2, т. 1 въз основа на искане на съответното висше училище и/или по предложение на министъра на образованието и науката, като за филиалите и колежите се посочват професионалните направления, в които ще се извършва обучението.“;

в) в т. 6 буква „в“ се отменя;

г) в т. 7 след думата „училища“ се допълва „и научните организации по чл. 47, ал. 1“, а думите „студенти и докторанти“ се заменят със „студенти, докторанти и специализанти“;

д) създава се т. 17:

„17. предлага на Народното събрание за приемане Национална карта на висшето образование в Република България.“.

§ 4. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 4 думите „и легализацията“ се заличават, а в края на изречението се поставя запетая и се допълва „в срок до два месеца от датата на представяне на всички необходими документи“.

б) в т. 6:

аа) в буква „б“ думите „чл. 31, ал. 2“ се заменят с „чл. 31, ал. 4“;

бб) в буква „в“ думите „по чл. 31, ал. 3“ се заличават.

в) създават се точки 9-12:

„9. утвърждава политика за развитието на всяко държавно висше училище със стратегически цели, задачи, целеви стойности и показатели за изпълнението им;

10. сключва договор за управление с ректора на държавното висше училище при условията и по реда на този закон за срока на неговия мандат, осъществява контрол по договора и приема ежегоден отчет за изпълнението му;

11. упражнява контрол по спазване на капацитета на висшето училище, на капацитета на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии;

12. разработва и внася в Министерския съвет Национална карта на висшето образование в Република България.“.

2. Създава се ал. 3:

„(3) Политиката за развитие по ал. 2, т. 9 се изготвя в условията на взаимодействие между заинтересованите страни и се утвърждава не по-късно от три месеца преди провеждането на избор на нов ректор. При предсрочно прекратяване на мандата на ректора, новият ректор изпълнява утвърдената политика за развитие на висшето училище до края на мандата.“.

§ 5. В чл. 11 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Националната агенция за оценяване и акредитация осъществява оценяване на проекти за откриване и преобразуване на висши училища, основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии и извършва институционална и програмна акредитация, както и следакредитационно наблюдение и контрол.“.

2. Алинеи 5 и 6 се отменят.

§ 6. В чл. 14 се създават алинеи 5 и 6:

„(5) За срока на съществуването си частните висши училища трябва да разполагат с право на собственост или с учредено право на ползване върху недвижимите имоти, които служат за провеждането на обучението.

(6) При промяна на обстоятелствата по ал. 5 висшето училище писмено уведомява Националната агенция за оценяване и акредитация в двумесечен срок от настъпване на промяната.“.

§ 7. В чл. 17 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „изследователски университети“ се заличават.

2. Алинея 4 се отменя.

§ 8. Създава се чл. 17а:

„Чл. 17а (1) Висше училище, което дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и има високи резултати от научноизследователска дейност, оценени съгласно обективни показатели, определени в акт на Министерския съвет, може да бъде определено за изследователско висше училище.

(2) Изследователските висши училища се определят в списък, приет от Министерския съвет и обнародван в „Държавен вестник“. Списъкът се актуализира ежегодно до 1 ноември при условия и по ред, определени в акта по ал. 1.

(3) Висше училище, което отговаря на критериите по ал. 1, се включва в списъка по ал. 2 за срок от 4 години.

(4) Предложенията за включване в списъка по ал. 2 се правят от министъра на образованието и науката по искане на висшето училище.“.

§ 9. В чл. 21, ал. 1 се създава т. 16:

„16. право на сключване от държавните висши училища до две споразумения с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование за извършване на съвместна учебна дейност по учебните предмети и/или модули за придобиване на профилираната и професионалната подготовка във втори гимназиален етап от средната степен на образование, както и по учебните предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование при спазване изискванията на този закон и на Закона за предучилищното и училищното образование. Споразумението, както и промените в него влизат в сила след одобряване от министъра на образованието и науката.“.

§ 10. В чл. 25 се създава ал. 6:

„(6) За един мандат се смята времето, в което лицето е участвало в органа за управление повече от две години.“.

§ 11. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Факултетът е основно звено на висшето училище, което обединява не по-малко от три катедри за осигуряване на обучението на студенти, докторанти и специализанти в едно или няколко професионални направления от областите на висшето образование, по които висшето училище е акредитирано да провежда обучение. Хабилитираните лица от академичния състав на факултета на основен трудов договор четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните часове. При необходимост и след решение на академичния съвет за отделни специалности хабилитираните лица могат да четат и не по-малко от 50 на сто от лекционните часове. След решение на съответния факултетен съвет до 10 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „бакалавър“ и до 20 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Общото събрание на факултета се състои от членовете на академичния състав, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета. Членовете на академичния състав са не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто, от които $\frac{1}{4}$ са нехабилитирани преподаватели, на студентите и докторантите – най-малко 15 на сто, а на административния персонал – до 5 на сто от състава на общото събрание.“.

3. В ал. 7 числото „25“ се заменя с „21“.

4. Алинея 10 се отменя.

5. Алинея 11 се изменя така:

„(11) Във факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища, освен дейността по ал. 1, може да се извършва лечебна дейност при провеждане на практическо обучение на студенти и докторанти по дентална медицина, следдипломно обучение на лекари по дентална медицина, както и при извършване на научна дейност.“.

§ 12. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Академичният състав е не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто от състава на Общото събрание, от които $\frac{1}{4}$ са нехабилитирани преподаватели, представителите на студентите и докторантите са не по-малко от 15 на сто, а на административния персонал – до 5 на сто.“.

2. В ал. 3 в края на изречението след думата „училище“ се поставя запетая и се допълва „а процедурата за избор на представители на студентите и докторантите – в правилника за организацията и дейността на студентския съвет“.

§ 13. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 в края на изречението след думата „ректор“ се допълва „и, за държавните висши училища, предлага на министъра на образованието и науката сключването на договор по чл. 10, ал. 2, т. 10“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Председателят на общото събрание представлява висшето училище по трудовото правоотношение за заеманата от ректора академична длъжност.“.

§ 14. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 след думата „училище“ се допълва „в съответствие с утвърдената политика по чл. 10, ал. 2, т. 9“;

б) точка 8 се изменя така:

„8. приема правилник за атестирането на академичния състав.“;

в) в т. 10 буква „г“ се изменя така:

„г) сключване на споразумения по чл. 21, ал. 1, т. 16.“;

г) създава се т. 18:

„18. определя реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми по учебните предмети или модули от профилираната, професионалната и специализираната подготовка в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 16.“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Академичният състав е не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто от състава на Академичния съвет, от които $\frac{1}{4}$ са нехабилитирани преподаватели, представителите на студентите и докторантите са не по-малко от 15 на сто, а служителите – до 5 на сто.“.

3. Създава се ал. 5:

„(5) В държавните висши училища, извън установения числен състав по ал. 2, в Академичния съвет със съвещателен глас участват и членовете на съвета на настоятелите.“.

§ 15. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изречение второ се изменя така: „С избрания ректор на държавно висше училище се сключва договор за управление по чл. 10, ал. 2, т. 10, а с избрания декан и директор на филиал или колеж се сключва съответно споразумение по чл. 32, ал. 1, т. 3.“.

2. Създават се нови алинеи 2 и 3:

„(2) Договорът за управление по ал. 1 съдържа:

1. задълженията на страните за изпълнението на политиката за развитие на висшето училище;

2. конкретни механизми и показатели за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище;

3. задължението на страните да осъществяват текуща комуникация по всички въпроси, свързани с изпълнението на приетата мандатна програма на ректора, в цялост и поотделно за всяка година, както и относно съответствието ѝ с политиката за развитие на висшето училище;

4. задължението на ректора да отчете пред министъра на образованието и науката резултатите от изпълнението на политиката за развитие на висшето училище, за финансовото състояние на висшето училище и за съществуващите проблеми и мерките за тяхното решаване.

(3) Договорът за управление с ректора се прекратява при прекратяване на мандата му по чл. 35.“.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 4.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думите „лицата по ал. 2“ се заменят с „лицата по ал. 4“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

§ 16. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова точка 10 и точки 11-13:

„10. предлага на академичния съвет създаване, преобразуване или закриване на департаменти, катедри и обслужващи звена;

11. взема решение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието във висшето училище;

12. подготвя и представя ежегоден отчет до министъра на образованието и науката за изпълнението на задълженията по договора за управление;

13. представя на Общото събрание отчет за работата си и за резултатите от изпълнението на политиката за развитие на висшето училище, за финансовото състояние на висшето училище, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване;“.

б) досегашната точка 10 става 14 и се изменя така:

„14. изпълнява други функции, произтичащи от законите, от политиката за развитие на висшето училище и от решенията на академичния съвет или Общото събрание.“.

2. В ал. 2 думите „по чл. 31, ал. 2 и 3“ се заменят с „по чл. 31, ал. 4 и 5“.

3. В ал. 3 след думата „програма“ се поставя запетая и се допълва „включваща и система от мерки за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище“.

§ 17. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст на разпоредбата става ал. 1 и в него след думата „половината“ се поставя запетая и се допълва „а за ректора – с квалифицирано мнозинство от 2/3“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Мандатът на едноличните органи за управление по ал. 1, за които има изискване да бъдат хабилитирани лица, се прекратява предсрочно, когато бъдат освободени от академичната им длъжност.“.

§ 18. В чл. 35а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 числото „7“ се заменя с „8“, а след думите „студентския съвет“ се поставя запетая и се допълва „на общината, в която е седалището на висшето училище“.

2. В ал. 4:

- а) в т. 1 думата „заместник-кметове“ се заличава;
- б) в т. 2 думите „и синдикални организации“ се заличават.

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Петима от членовете на съвета на настоятелите се избират от академичния съвет по предложение на ректора, а останалите трима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на общината, в която е седалището на висше училище и от студентския съвет.“.

§ 19. В чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст на разпоредбата става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Колежите и териториално изнесените структури на частните висши училища се откриват след положителна оценка на съответния проект от Националната агенция за оценяване и акредитация.“.

§ 20. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Висшето училище има право да провежда обучение в образователната и научна степен „доктор“ само по акредитирани професионални направления и специалности от регулираните професии при условията на чл. 80, ал. 2.“.

2. В ал. 2 след думата „изпити“ се поставя запетая и се допълва „научноизследователска“.

§ 21. В чл. 47, ал. 1 думите „националните центрове по проблемите на общественото здраве“ се заличават.

§ 22. Създава се чл. 56а:

„Чл. 56а. (1) При споразумение по чл. 21, ал. 1, т. 16 лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище, могат да изпълняват до 30 на сто от норматива си за учебна заетост и в гимназията, в средното или в специализираното училище с учебни часове по учебен предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка по ред, определен в правилника за дейността на висшето училище.“.

(2) В случаите по ал. 1 един час от норматива за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност, се приравнява на два учебни часа, определени за изучаване на учебния предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка.

(3) Лицата изпълняват частта от норматива си за учебна заетост в случаите по ал. 1 в рамките на работното време по трудовия договор за академичната длъжност, която заемат.“.

§ 23. Създава се чл. 57а:

„57а. Изпълнението на частта от норматива за учебна заетост в случаите по чл. 56а не се взема предвид при оценяването и атестацията на лицата, заемащи академична длъжност във висшето училище.“.

§ 24. В чл. 58, ал. 1, т. 3 думите „и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина, след решение на съвета на основното звено и/или на филиала“ се заличават.

§ 25. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Дейностите на Националната агенция за оценяване и акредитация имат за цел да стимулират и контролират висшите училища да осигуряват и повишават качеството на предлаганото от тях образование, както и да го провеждат в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование.“.

2. В ал. 5 думите „висши училища и“ се заличават.

3. Създава се ал. 6:

„(6) Акредитацията се осъществява чрез електронни средства посредством разработена за целта от НАОА електронна платформа.“.

§ 26. В чл. 76, ал. 2 думите „висшето училище след получаване на институционална акредитация“ се заменят с „висше училище, което има институционална акредитация, в предвидените в този закон случаи“.

§ 27. Чл. 77 се изменя така:

„Чл. 77. (1) Институционалната акредитация се основава на оценяване на начина, по който висшето училище като организация осъществява своята мисия и цели по смисъла на чл. 17 и на прилагането на стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование.

(2) Институционалната акредитация е съответно:

1. първоначална – когато висшето училище, създадено, или преобразувано в резултат на оценяване на проект с положителна оценка, е представило искане за институционална акредитация, в срок до 12 месеца от влизането в сила на решението на Народното събрание;

2. последваща – за висшите училища, които вече са получили институционална акредитация по смисъла на ал. 1.

(3) Оценяването при първоначална институционалната акредитация е насочено към проверка на:

1. собствеността, необходима за осъществяване на дейностите по чл. 6.
2. функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав;
3. профил и квалификация на академичния състав;
4. материално-техническа осигуреност на обучението.
5. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование

(4) Оценяването при последващата институционална акредитация е насочено към отчитане на резултатите от получените оценки по отделните професионални направления и/или специалности от регулирани професии, към проверка на изпълнението на критериите, включващи изискванията по ал. 3 т. 1-4

(5) Оценяването при институционална акредитация се извършва по десетобалната система, включваща оценките от 0 до 10,00.

(6) Срокът на валидност на институционалната акредитация е 6 години.

(7) Акредитационната оценка се дава въз основа на утвърдена от Акредитационния съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация методика.

(8) Висшите училища, които отговарят на изискванията по ал. 3 т. 1-4 получават институционална акредитация с оценка, която се формира като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по всички професионални направления и специалности от регулираните професии, съгласно методиката по ал. 7.

(9) При получена оценка под 4 се прави отказ за институционална акредитация.

Отказ за институционална акредитация се прави и в случаите, когато висшето училище не е изпълнило един или няколко от критериите по ал. 3 т. 1-4.

(10) В срок до 18 месеца от момента на уведомяване за постановления от Акредитационния съвет на НАОА отказ за институционална акредитация висшето училище може да поиска извършването на нова процедура за институционална акредитация.

(11) Новата процедура за институционална акредитация се извършва от постоянна комисия по съответната област на висшето образование, по реда на ал. 2, т. 1 и включва и проверка за отстраняване на слабостите, довели до постановяването на отказа по ал. 9.

(12) Ако висшето училище получи два последователни отказа, както и ако не поиска повторна акредитация или не отговори на препоръките в срока по ал. 10, висшето училище се закрива.

(13) При провеждане на акредитацията по ал. 1 и оценяване на съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор, член на академичен състав може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище.“.

§ 28. В чл. 78 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Програмната акредитация се основава на оценяването на качеството на предлаганото обучение в определено професионално направление в трите степени на висше образование в основно звено и/или филиал на висшето училище, на специалност от регулираните професии и на прилагане на стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование.“.

2. В ал. 3:

а) основният текст на разпоредбата се изменя така: „(3) Оценяването при програмната акредитация е насочено към проверка на изпълнението на:“;

б) създава се т. 7:

„7. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование.“.

3. Създават се алинеи 4-13:

„(4) Оценката по всеки критерий за оценяване се формира на база на среднопретеглена стойност от оценките, получени по всички негови показатели в съответствие с методиката, разработена от Националната агенция за оценяване и акредитация. Оценката по съответната процедура се формира като средноаритметична

стойност на оценките по отделните критерии.

(5) За всеки критерий за програмна акредитация Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава теглови коефициенти. Критерият „научноизследователската и художествено-творческата дейност“ има най-голяма относителна тежест. Изискването по предходното изречение не се прилага за самостоятелните колежи.

(6) Оценяването при програмната акредитация се извършва по десетобалната система, включваща оценките от 0 до 10,00.

(7) Валидността на програмната акредитация е за период от 4 години.

(8) При получена средноаритметична оценка под 4 се прави отказ от програмна акредитация.

(9) Отказ за програмна акредитация получават и професионалните направления и специалностите от регулираните професии с оценка по-малко от 4,00 по един или няколко от критерии по ал. 3, т. 1-3.

(10) В срок до 12 месеца от момента на уведомяване за постановления от Акредитационния съвет на НАОА отказ за програмна акредитация висшето училище може да поиска извършването на нова процедура за програмна акредитация.

(11) Новата процедура за програмна акредитация се извършва от постоянна комисия по съответната област на висшето образование и включва и проверка за отстраняване на слабостите, довели до постановяването на отказа по ал. 8, или по ал. 9.

(12) При получена средноаритметична оценка над 4 в процедурата по предходната алинея, висшето училище получава програмна акредитация със срок на валидност до изтичането на 4 – годишния период по ал. 7.

(13) При провеждане на акредитацията по ал. 1 и оценяване на съответствието с изискванията за академичен състав на основен трудов договор, член на академичен състав може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище.“.

§ 29. Член 79 се изменя така:

„Чл. 79. (1) Проектите за откриване на висши училища, както и на факултети, филиали, колежи и на професионални направления и специалности от регулираните професии се оценяват с положителна или отрицателна оценка.

(2) Националната агенция за оценяване и акредитация прилага следните критерии за оценяване на проекти по ал. 1:

1. оповестената политика на висшето училище за осигуряване качеството на

обучението и съответствието ѝ с Националната карта на висшето образование в Република България;

2. разработване и одобряване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми) на предвидените професионални направления (специалности от регулирани професии);

3. профил и квалификация на академичния състав по професионални направления или специалности от регулираните професии;

4. учебни ресурси в помощ на студентите, както и необходимите финансови ресурси за обучението .

5. други критерии, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство на висше образование.

(3) Отрицателна оценка получават проекти по ал. 1 при оценка „отрицателна“ на един от критериите по ал. 2, т. 1-4.“.

§ 30. В чл. 79а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 числото „4,99“ се заменя с „5,99“.

2. В ал. 2 думите „5,00 до 10,00“ се заменят с „6,00 до 7,99“, а думите „както и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ при условията на чл. 80, ал. 2“ се заличават.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) При получена оценка от програмната акредитация от 8,00 до 10,00 висшите училища имат право да обучават и за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ при условията на чл. 80, ал. 2.“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

5. Създава се ал. 5:

„(5) Организациите по чл. 47, ал. 1 имат право да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторски програми, които са получили при програмната акредитация оценка от 8,00 до 10,00.“.

§ 31. В чл. 80 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Програмната акредитация включва оценяване на възможността на висшите училища да провеждат обучение по професионални направления/специалности от регулирани професии и на докторски програми. При получена оценка от 8,00 до 10,00 на

съответно професионално направление или на специалност от регулирани професии висшите училища имат право да провеждат обучение за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в същото професионално направление/специалност от регулирани професии, без извършване на отделна процедура за акредитация на докторска програма и след уведомяване на Националната агенция за оценяване и акредитация.“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Висшите училища, които имат акредитирани професионални направления с оценка не по-малко от 8,00 могат да провеждат обучение в същите акредитирани направления по нови специалности в съответната образователно-квалификационна степен, след уведомяване на Националната агенция за оценяване и акредитация. Новите специалности по смисъла на предходното изречение подлежат на оценяване при последваща програмна акредитация.“.

3. Досегашните алинеи 3 и 4 стават съответно 4 и 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „по ал. 1, 3 и 4“ се заменят с „по ал. 1, 4 и 5“.

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 32. В чл. 81 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2:

а) в буква „в“ думите „от регулираните професии и в организациите по чл. 47, ал. 1“ се заличават;

б) буква „г“ се отменя.

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Оценяването на едно и също професионално направление се извършва едновременно за всички висши училища по утвърден от Националната агенция за оценяване и акредитация график на всеки 4 години.

(3) Процедурите по ал. 1 се осъществяват от постоянните комисии по област на висше образование и след представянето на техните доклади завършват с решение на Акредитационния съвет.“.

3. Алинеи 4 и 5 се отменят.

4. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Откриването на процедура за акредитация или за оценяване на проект по искане на висшето училище, на организациите по чл. 47, ал. 1 или на учредителите по чл. 14, ал. 1 започва с решение на Акредитационния съвет на основание представен от заявителя

доклад-самооценка, съдържащ и количествена информация по смисъла на чл. 77, ал. 3 или чл. 78, ал. 3.“

5. В ал. 7 думите „съответно на постоянната комисия, за откриване на процедурата“ се заличават.

6. Алинея 10 се отменя.

§ 33. В чл. 82 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст на разпоредбата става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Процедурата за оценяване на проект не може да бъде открита докато не е приключила друга текуща процедура за институционална акредитация, или за оценяване на друг проект на същото висше училище.“

§ 34. Член 83 се изменя така:

„Чл. 83. (1) Процедурата за акредитация приключва с мотивирано решение на Акредитационния съвет, което се приема до 12 месеца след заплащането на разходите по чл. 81, ал. 9.

(2) В решението по ал. 1 се дава оценка по чл. 77, ал. 5, съответно по чл. 78, ал. 6.

(3) Решението за акредитация съдържа:

1. срока на акредитацията по чл. 77, ал. 6 и капацитет на висшето училище, а при програмната акредитация – срока на акредитацията по чл. 78, ал. 7 и капацитет на професионалното направление или специалността от регулираните професии;

2. препоръки и срок за изпълнението им.

(4) Решението, с което за първи път се прави отказ за акредитация или се отнема акредитация, съдържа:

1. мотиви за отказа или за отнемането на акредитация и препоръки, чието изпълнение от страна на висшето училище е задължително условие за откриване на нова процедура за акредитация;

2. срок за предприемане на мерки за изпълнението на препоръките, който не може да бъде по-дълъг от 18 месеца при институционалната акредитация и от 12 месеца при програмната акредитация.

(5) Решението, с което за втори път се прави отказ за акредитация, съдържа единствено мотиви.

(6) Промени в определения по ал. 3, т. 1 капацитет могат да се правят по искане на

висшето училище и на министъра на образованието и науката.

(7) При неизпълнение на препоръките по ал. 3, т. 2 се налагат следните санкции:

1. намаляване на образователния капацитет на висшето училище – общо или по професионални направления;

2. намаляване на акредитационната оценка на програмната акредитация на професионални направления или на специалности от регулираните професии., съответно на срока на акредитация на висшето училище и на неговите професионални направления;

3. отнемане на акредитацията на висшето училище или на професионално направление, или на специалност от регулирани професии.

(8) Решението по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“.

§ 35. В чл. 84, ал. 1 думите „съответно на постоянната комисия“ се заличават и думата „5-месечен“ се заменя с „4-месечен“.

§ 36. В чл. 85, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „акредитация“ се допълва „в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качество в европейското пространство на висше образование“.

2. В т. 2 думата „процедурите“ се заменя с „процедури и методика“.

§ 37. В чл. 86, ал. 5 думите „Министър-председателят назначава по трудово правоотношение членовете“ се заменят с „Министерският съвет с решение определя състава“.

§ 38. В чл. 88, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думата „разработва“ се допълва „и приема“, а след думата „критерии“ се допълва „и методика“.

2. В т. 2 след думата „разработва“ се допълва „и приема“.

3. В т. 3 думите „по чл. 81, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а“ и „в“, т. 3, 4, 5 и т. 6, буква „а““ се заменят с „по чл. 81, ал. 1 въз основа на докладите на постоянните комисии“.

4. В т. 5 думите „по чл. 81, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а“ и „в“, т. 3, 4, 5 и т. 6, буква „а““ се заменят с „по чл. 81, ал. 1“.

§ 39. В чл. 88а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се допълва изречение второ „Членовете на постоянните комисии не могат да бъдат назначавани за повече от два последователни мандата“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Мандатът на членовете на постоянните комисии не се прекъсва с провеждането на частични избори. Мандатът на допълнително избраните членове се прекратява с изтичане на тригодишния мандат на комисията. За един мандат се смята времето, в което лицето е участвало в работата на комисията повече от две години.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Оценяването при процедурите по чл. 81, ал. 1, т. 1 може да се извършва и от чуждестранни агенции, членове на Европейската асоциация за осигуряване качеството във висшето образование (ENQA) и/или вписани в Европейския регистър на агенциите за осигуряване на европейско качество във висшето образование (EQAR), по покана на съответното висше училище. Институционалната акредитация се дава единствено от Националната агенция за оценяване и акредитация въз основа на крайна акредитационна оценка, формирана по утвърдената методика по чл. 77, ал. 7.“

5. Създава се нова ал. 5:

„(5) Към постоянните комисии се назначават експерти по служебно правоотношение по смисъла на Закона за държавния служител, които да организират и подпомагат тяхната дейност.“

6. Досегашната ал. 4 става ал. 6.

7. Досегашната ал. 5 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Постоянните комисии по области на висшето образование: подготвят и внасят в Акредитационния съвет доклад по чл. 81, ал. 3 с мотивирани констатации относно съответствието на представените от висшето училище доказателства с критериите за институционална или програмна акредитация по смисъла на чл. 77, ал. 3 или чл. 78, ал. 3.“

8. Алинея 6 се отменя.

§ 40. Чл. 88б се отменя.

§ 41. Чл. 88в се изменя така:

„Чл. 88в. (1) При изпълнение на функциите си по чл. 11, ал. 1 Националната агенция за оценяване и акредитация се подпомага от постоянна комисия за следакредитационно

наблюдение и контрол.

(2) Националната агенция за оценяване и акредитация осъществява следакредитационно наблюдение и контрол по ред, определен в правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация върху:

1. способността на институцията и на нейните основни звена и филиали да осигуряват високо качество на образованието и научните изследвания чрез вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството;

2. изпълнението на дадените при оценяването и акредитацията препоръки;

(3) За извършените проверки постоянната комисия съставя констативни протоколи.

(4) При констатирано в резултат на проведено следакредитационно наблюдение и контрол неизпълнение по ал. 2, т. 1 и 2 постоянната комисия за следакредитационно наблюдение и контрол приема решение, с което предлага на Акредитационния съвет да отнеме съответната институционална или програмна акредитация или да намали акредитационната оценка на програмната акредитация на професионални направления или на специалности от регулирани професии или на образователния капацитет на висшето училище, или на професионалното направление и/или на специалността от регулираните професии.

(5) Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация разглежда предложението по предходната алинея в тримесечен срок от неговото постъпване, като приема решение, с което:

1. отнема институционалната акредитация на висшето училище когато е констатирано:

а) неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението за акредитация на Акредитационния съвет относно изискванията за собствеността, необходима за осъществяване на дейностите по чл. 6. и/или за профила и квалификацията на академичния състав и/или за материално-техническа осигуреност на обучението; или

б) неспазване на критерии за прилагане на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав, свързани с изискванията за поддържане и актуализиране на учебната документация и/или за развитие на академичния състав и неговата научноизследователска/художествено-творческа дейност и/или за материално-техническата и финансова осигуреност на обучението и/или вътрешни одити на системата и/или външен мониторинг върху качеството на обучението.

2. отнема програмната акредитация на професионално направление/специалност от регулираните професии на висшето училище за определен срок, когато е констатирано

неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението за съответната акредитация относно: структурата, организацията и съдържанието на учебните планове и програми и/или профила и квалификацията на преподавателския състав на професионалното направление и/или материално-техническата осигуреност на обучението в професионалното направление, респ. в специалността от регулираните професии.

3. намалява акредитационната оценка с една единица при програмна акредитация на професионално направление/специалност от регулирани професии, когато е констатирано неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението на Акредитационния съвет относно изискванията за научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея и/или анализиране мнението на студенти и потребители на кадри за качеството на обучението и/или методите на преподаване и оценяване постиженията на студентите.

4. намалява образователния капацитет на висшето училище, или на професионалното направление и/или на специалността от регулираните професии, когато е констатирано неизпълнение в срок на препоръки, посочени в решението на Акредитационния съвет относно профила и квалификацията на академичния състав и/или материално-техническата осигуреност на обучението.

(6) По предложение на Министъра на образованието и науката Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация отнема институционалната или програмната акредитация на специалност от регулираните професии/професионални направления на висшето училище, когато са констатирани нарушения на Закона за висшето образование.

(7) В срок до 18 месеца от постановяването на решението за отнемане на институционалната акредитация, или в срок до 12 месеца от постановяването на решението за отнемане на програмната акредитация по смисъла на ал. 5 висшето училище е длъжно да представи на Националната агенция за оценяване и акредитация доклад за предприетите действия в изпълнение на дадените му препоръки за отстраняване на слабостите, посочени в решението на Акредитационния съвет.

(8) След представяне на доклада по предходната алинея Постоянна комисия за следакредитационно наблюдение и контрол прави проверка. При констатирано изпълнение от висшето училище на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет, комисията предлага на Акредитационния съвет да приеме решение, с което да разреши на висшето училище да се ползва от правата по отнетата акредитация до изтичането на нейния срок.

(9) Ако при проверката по ал. 8 Постоянна комисия за следакредитационно наблюдение и контрол констатира неизпълнение от висшето училище на препоръките, посочени в решението на Акредитационния съвет, приема решение, с което предлага на Акредитационния съвет:

1. при отнета институционална акредитация – да уведоми висшето училище, че следва незабавно да преустанови провеждането на всякакво обучението, както и да уведоми министъра на образованието и науката, за да инициира процедура за закриване на висшето училище;

2. при отнета програмна акредитация – да уведоми висшето училище, че следва незабавно да преустанови провеждането на обучение по съответната специалност от регулираните професии, или в съответното професионално направление.

(10) Акредитационният съвет на Националната агенция за оценяване и акредитация разглежда предложението по ал. 8 или ал. 9 в едномесечен срок от неговото постъпване като приема решение.

(11) Решението по ал. 10 може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

§ 42. В чл. 90, ал. 4 след думата „направление“ се поставя запетая и се допълва „намалени с общите за висшето училище разходи“.

§ 43. Член 91, ал. 4 се изменя така:

„(4) Средствата по ал. 1, т. 1 включват и допълнително финансиране, определено от Министерския съвет, за:

1. обучението по приоритетни професионални направления и защитени специалности;

2. компенсиране разходите за освобождаване от такси, извършено по реда на чл. 95, ал. 7, т. 8.“.

§ 44. Създава се член 91в:

„Чл. 91в. (1) Със средства от държавния бюджет се финансират изцяло или частично дейности за изпълнение на национални програми за развитие на държавните висши училища.

(2) Националните програми по ал. 1 се приемат от Министерския съвет.“.

§ 45. Член 92 се изменя така:

„Чл. 92. (1) Минималната заплата за академична длъжност в държавните висши училища, се определят с акт на Министерския съвет.

(2) Начинът за определяне на размера на възнаграждението на ректора по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката. Правилата задължително включват механизъм за определяне на допълнително възнаграждение в зависимост от изпълнението на заложените в договора цели, задачи и целеви стойности. Възнаграждението се изплаща от бюджета на висшето училище.“.

§ 46. В чл. 95 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение първо след думата „училища“ се допълва „и научни организации по чл. 47, ал. 1“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Размерът на таксите по ал. 2 не може да бъде по-висок от две трети от средствата за издръжка на обучението, определени по реда на чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3.“.

3. В ал. 4 думите „по чл. 21, ал. 2“ се заменят с „по чл. 21, ал. 2 и 3“, а думите „чл. 91, ал. 2, т. 1“ се заменят с „чл. 91, ал. 2, т. 1 и 3“.

4. В ал. 7 се създава т. 8:

„8. студенти, обучаващи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда, по списък приет от Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката.“.

§ 47. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 4д:

а) в т. 2 се допълва изречение второ: „Капацитетът на висшето училище е равен на сбора от капацитетите на професионалните направления и специалностите от регулираните професии.“.

б) в т. 9 думите „прогноза за повишена необходимост от подготовка на висококвалифицирани специалисти за целите на икономическото и общественото развитие на Република България“ се заменят с „очакван бъдещ недостиг на пазара на труда в сравнение с настоящото търсене на обучение във висше образование“.

2. Създава се § 4к:

„§ 4к. (1) Технологично училище „Електронни системи“ към Техническия

университет – София (ТУЕС) и Професионална гимназия по компютърни технологии и системи – гр. Правец (ПГКТС), са звена в Техническият университет (ТУ) – София – интегрирани професионални гимназии, които не са юридически лица. ТУЕС и ПГКТС осъществяват дейността си като професионална гимназия и при определени в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) условия осигуряват завършване на клас, първи и втори гимназиален етап и придобиване на средно образование и на професионална квалификация по специалности от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение. ТУЕС и ПГКТС имат право да валидират компетентности по чл. 167, ал. 1, т. 2 и 5 от ЗПУО.

(2) Звената по ал. 1 притежават само обикновен собствен печат по смисъла на чл. 34, ал. 1 от ЗПУО.

(3) Орган за управление и контрол на всяко от звената по ал. 1 е директорът, който се назначава от ректора на ТУ – София при условие, че има не по-малко от 5 години учителски стаж, 5 години трудов стаж на академична длъжност във висше училище или 5 години трудов стаж на длъжност преподавател или старши преподавател в звената по ал. 1. Длъжността „директор“ се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Кодекса на труда, като в комисията за провеждане на конкурса се включват представители на Министерството на образованието и науката и на обществения съвет към ТУЕС, съответно към ПГКТС.

(4) Директорът ръководи и контролира образователната дейност на съответното звено по ал. 1 в рамките на правомощията, свързани с организацията и осъществяването на образователния процес, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти по ЗПУО. Ректорът на ТУ – София може да овласти директора и с други правомощия, свързани с управлението, представителството и контрола на звеното по ал. 1.

(5) Директорът на всяко от звената по ал. 1 е разпоредител с бюджет към ректора на ТУ – София и има следните правомощия:

1. да разработва бюджетни прогнози и проект на бюджет;
2. да разработва проекти на длъжностно и поименно разписание на длъжностите и проекти за актуализацията им;
3. да определя преподавателската натовареност на педагогическите специалисти, броя на паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове по прилагане на

ЗПУО, като осигурява изпълнението на учебния план.

(6) При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената и административната дейност директорът на съответното звено по ал. 1 се подпомага от един или няколко заместник-директори, които заемат длъжността въз основа на трудов договор, сключен с ректора на ТУ – София.

(7) В звената по ал. 1 обучението на учениците се осъществява от педагогически специалисти по чл. 211 от ЗПУО и от преподаватели и старши преподаватели по чл. 48, ал. 2. Броят на преподавателите и старши преподавателите, които извършват обучение в звената по ал. 1, не може да надвишава броят на педагогическите специалисти.

(8) В звената по ал. 1 обучението по учебните предмети или модули за придобиване на професионална подготовка може да се осъществява и от лица, които заемат академични длъжности в основните звена и филиалите на ТУ – София. Те могат да изпълняват част от норматива си за учебна заетост и в звената по ал. 1 при условията и по реда на чл. 56а, ал. 1 и 3 и чл. 57а. Приравняването на часовете от норматива за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност, на учебните часове за изучаване на учебния предмет или модул съответно от професионалната подготовка се определя в правилника за дейността на ТУ – София.

(9) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси на всяко от звената по ал. 1 е педагогическият съвет, който осъществява правомощията, определени в чл. 263, ал. 1 от ЗПУО. В състава на педагогическия съвет освен лицата по чл. 262, ал. 2 от ЗПУО се включват и преподавателите и старши преподавателите по чл. 48, ал. 2, които заемат длъжност в звената по ал. 1. Лицата по ал. 8, както и преподавателите и старши преподавателите по чл. 48, ал. 2, които извършват обучение в звената по ал. 1, но заемат длъжност в други звена на ТУ-София, могат да участват в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(10) Ректорът на ТУ – София организира атестирането на педагогическите специалисти при условията и по реда на чл. 228 от ЗПУО. В състава на атестационната комисия за атестиране на директора на всяко от звената по ал. 1 задължително се включват представители на ТУ – София, на Министерството на образованието и науката, на регионалното управление на образованието, на педагогическия съвет и на обществения съвет съответно към ТУЕС и ПГКТС.

(11) Академичният съвет на ТУ – София осъществява следните правомощия, свързани с дейността на звената по ал. 1 :

1. взема решения за промяна и закриване на звената по ал. 1;

2. определя реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми за отрасловата и специфичната професионална подготовка по специалността от професия.

3. утвърждава ежегодно бюджет на всяко от звената по ал. 1 в рамките на общия бюджет на ТУ – София.

(12) Ректорът на ТУ – София осъществява следните правомощия във връзка с дейността на звената по ал. 1:

1. обявява конкурс и назначава комисия за организиране и провеждане на конкурса за заемане на длъжността „директор“ на всяко от звената по ал. 1;

2. осъществява контрол върху дейността на директорите на звената по ал. 1;

3. сключва и прекратява трудови договори с директорите, заместник-директорите, другите педагогически специалисти и непедagogическия персонал в звената по ал. 1;

4. определя числеността на персонала в звената по ал. 1 и индивидуалните възнаграждения;

5. осигурява условия за прилагане в звената по ал. 1 на държавната политика в областта на училищното образование;

6. осигурява условия за повишаване на квалификацията и за кариерното развитие на педагогическите специалисти съобразно стратегията за развитие на звената по ал. 1;

7. съдейства на компетентните органи при извършване на проверки и организира и контролира изпълнението на препоръките и предписанията им.

(13) Трансферите от държавния бюджет осигуряват средства освен за дейностите по чл. 91, ал. 1 и за финансиране на звената по ал. 1. Средствата за финансиране на звената по ал. 1 се определят по бюджета на ТУ – София по реда на ЗПУО.

(14) Звената по ал. 1 не прилагат система на делегиран бюджет.

(15) Освен средствата от държавния бюджет в бюджетите на звената по ал. 1 се включват и разходи за сметка на:

1. установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на звеното;

2. допълнително финансиране, осигурено за сметка на други средства по бюджета на ТУ – София;

3. дължимите от ТУ – София към бюджета на звеното средства към края на предходната бюджетна година;

4. приходи от дарения и завещания.

(16) Звената по ал. 1 се променят и закриват със заповед на министъра на

образованието и науката. Звената по ал. 1 не може да се преобразуват.

(17) В звената по ал. 1 може да се извършват промени, свързани с:

1. наименованието;
2. официалния адрес;
3. адреса на сградите, в които се провежда обучението.

(18) Звената по ал. 1 се закриват:

1. по искане на ТУ – София;
2. при закриване на ТУ – София.

(19) Производството по издаване на заповедта за промяна и закриване на звената по ал. 1 започва по мотивирано предложение на ректора на ТУ – София след решение на академичния съвет и становище на регионалното управление на образованието.

(20) Предложенията за промяна и закриване на звената по ал. 1 се внасят в срок до 31 май и се разглеждат за учебна година с начало 15 септември на следващата календарна година. Предложенията за закриване поради намаляване броя на учениците се правят целогодишно и се разглеждат за предстоящата учебна година, а при преустановяване на образователния процес поради липса на ученици се правят и разглеждат целогодишно.

(21) За производството по издаване на заповедта за промяна и закриване на звената по ал. 1 се прилагат съответно разпоредбите на глава осемнадесета, раздел I от ЗПУО, като предложенията и документите за промяна и закриване на звената по ал. 1 се разглеждат и оценяват за съответствие с изискванията на този закон, на ЗПУО, на ЗПОО и на нормативните актове по прилагането им. Въз основа на заповедите за промяна и закриване на звената по ал. 1 се извършват съответните вписвания в регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование по реда на глава осемнадесета, раздел IV от ЗПУО.

(22) Заповедите за промяна или закриване на звената по ал. 1 се обнародват в „Държавен вестник“ и влизат в сила от деня на обнародването им, освен ако в тях е предвидено друго.

(23) Отказите за промяна и закриване на звената по ал. 1 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(24) Удостоверенията за завършен втори гимназиален етап на средно образование и дипломите за средно образование на учениците в звената по ал. 1, както и удостоверенията за валидиране на компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование на лицата, валидирали компетентности в звената по ал. 1 се издават от ТУ – София при условията и по реда на ЗПУО. Свидетелствата за професионална

квалификация, свидетелствата за правоспособност на учениците от звената по ал. 1, както и свидетелствата за валидиране на професионална квалификация на лицата валидирали професионални компетентности в звената по ал. 1 се издават ТУ – София при условията и по реда на ЗПОО.

(25) Документите по ал. 24, техните приложения и дубликати се издават при спазване на държавния образователен стандарт по чл. 22, ал. 2, т. 10 по ЗПУО. На издадените документи, с изключение на свидетелството за правоспособност, се полага печат с изображение на държавния герб на ТУ – София.“.

§ 48. Параграф 11 от Преходните и заключителни разпоредби се изменя така:

„§ 11. По предложение на катедрения съвет и съвета на основното звено и/или филиала, след решение на академичния съвет трудовите договори с хабилитираните лица, при навършване на възрастта по чл. 328, ал. 1, т. 10 от Кодекса на труда може да бъдат удължени за срок не повече от три години.“.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 49. До приемането от Народното събрание на Националната карта на висшето образование в Република България се установява мораториум върху откриването на висши училища, основни звена и филиали в държавните висши училища; върху преобразуването на висши училища, основни звена и филиали в държавните висши училища, с изключение на преобразуването за консолидация и за оптимизация.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 50. Откритите до влизането в сила на този закон процедури за институционална и програмна акредитация, както и за оценяване на проекти, се довършват по досегашните условия и ред.

§ 51. Висшите училища, на които срокът на получената програмна акредитация по досегашните условия и ред изтича преди провеждането на нова процедура за акредитация по графика, определен от Националната агенция за оценяване и акредитация по чл. 81, ал.

2, имат право да провеждат обучение и да дават висше образование по съответното професионално направление или специалност от регулираните професии до приключване на новата процедура.

§ 52. Трудовите правоотношения на работниците и служителите в звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование се уреждат при условията на чл. 123, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

§ 53. До провеждането на конкурс за заемане на длъжността „директор“ на всяко от звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование правомощията на директора се упражняват от заварените към влизането в сила на закона съответно директор на ТУЕС и на ПГКТС.

§ 54. В 1-годишен срок от влизане в сила на закона министърът на образованието и науката разработва и внася в Министерския съвет Националната карта на висшето образование в Република България по чл. 9, ал. 2, т. 4.

§ 55. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет привежда в съответствие с него Правилника за дейността на Националната агенция за оценяване и акредитация.

§ 56. Електронната платформа по чл. 75, ал. 6 се разработва и започва да функционира в срок до две години от влизане в сила на закона.

§ 57. В чл. 328, ал. 1, т. 10 от **Кодекса на труда** (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986, изм. и доп. бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г., Решение № 12 на Конституционния съд на РБ от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд на РБ от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., 25 от 2001 г., бр. 1 и 105 от 2002 г., 120 от 2002 г., бр. 18 и 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд на РБ от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61, 82 от 2011 г.,

бр. 7, 15, 20, 38 от 2012 г., Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; бр. 77 и 82 от 2012 г., 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 7, 15, 30, 42, 59, 77, 91 и 92 от 2018 г.) думите „професори, доценти и доктори на науките“ се заменят с „хабилитирани преподаватели“.

§ 58. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 28 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Автономията на държавните и общинските гимназии, средни и специализирани училища включва и правото да сключват с държавни висши училища споразумения за извършване на съвместна учебна дейност по учебните предмети или модули за придобиване на профилираната и професионалната подготовка във втори гимназиален етап, както и по учебните предмети за придобиване на специализираната подготовка в средната степен на образование при спазване изискванията на този закон и на Закона за висшето образование.

(4) При условията и по реда на този закон и на Закона за висшето образование в споразумението по ал. 3 може да се предвиди обучението по някои или по всички учебни предмети и/или модули за придобиване на профилираната, професионалната или специализираната училищна подготовка да се извършва от лица, заемащи академични длъжности във висшето училище, които работят в съответната на учебния предмет или модул научна област. Те преподават в училището в рамките на установеното работно време по трудовото им правоотношение с висшето училище, без да бъдат назначавани на учителска длъжност.“

2. В чл. 82, ал. 2 думите „чл. 76, ал. 1, 3, 4 и 5“ се заменят с „чл. 76, ал. 1, 2, 3, 4 и 5“.

3. В чл. 88 се създават ал. 4, 5 и 6:

„(4) В училищата по култура обучението за придобиване на специализирана подготовка в VIII клас може да се осъществява и в задължителните учебни часове, вместо учебния предмет история и цивилизации. В тези случаи учебното съдържание за придобиване на общообразователна подготовка по учебния предмет история и цивилизации, предвидено да се изучава в VIII клас, задължително се включва за изучаване в избираемите учебни часове в IX клас.

(5) В професионалните гимназии и в паралелките за професионална подготовка

задължителните учебните часове по учебните предмети музика и/или изобразително изкуство от раздел А на учебния план може да се използват за обучението за придобиване на професионална подготовка в избираемите учебни часове в раздел Б на учебния план при запазване на общия брой учебни часове в раздел А и Б.

(6) В професионалните гимназии и в паралелките за професионална подготовка задължителните учебни часове в раздел А на учебния план, предвидени за обучение за придобиване на обща професионална подготовка, може да се използват за обучение за придобиване на отраслова и/или специфична професионална подготовка в раздел Б на учебния план, като учебните предмети за придобиване на обща професионална подготовка се предвидят за изучаване в избираемите учебни часове на училищния учебен план до края на степента.“

4. В чл. 94 се създава ал. 5:

„(5) Училищният учебен план на училището със споразумение по чл. 28, ал. 3 се съгласува с висшето училище и се приема и утвърждава по реда на ал. 4.“

5. В чл. 103 ал. 4 се изменя така:

„(4) Изключения по ал. 3 се допускат за:

1. обучението чрез работа (дуална система на обучение), при което общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа, в които се включва и времето за практика на определеното работно място;

2. обучението в иновативните училища;

3. училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 - при които общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа.“

6. В чл. 262, ал. 2 се създава изречение второ:

„В училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват и лицата, заемащи академични длъжности, които извършват обучение в училището.“

7. В чл. 282 се създава ал. 25:

„(25) Училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 превеждат на висшите училища средства за трудовите възнаграждения на лицата, заемащи академична длъжност, които осъществяват обучение в училището.“

8. В чл. 289, ал. 1, т. 4 думата „прилагането“ се заменя с „изпълнението“.

9. В Допълнителните разпоредби се създава § 5а:

„§ 5а. (1) В системата на предучилищното и училищното образование се включват и

звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование, които прилагат разпоредбите на този закон, предвидени за държавните професионални гимназии, в съответствие със спецификата и организацията на обучението в тях и доколкото друго не е предвидено в Закона за висшето образование.

(2) Министърът на образованието и науката и началникът на регионалното управление на образованието упражняват контрол върху дейността на звената по ал. 1 за спазването на този закон и подзаконовите нормативни актове за прилагането му.

(3) При установяване на нарушения министърът на образованието и науката, съответно началникът на регионалното управление на образованието или оправомощени от тях длъжностни лица дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им.

(4) Задължителните предписания по ал. 3 може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Училищният учебен план на звената по ал. 1 се съгласува, приема и утвърждава по реда на чл. 94, ал. 5.

(6) Изключението по чл. 103, ал. 4, т. 3 се допуска и за обучението в звената по ал. 1.

(7) При обучението в звената по ал. 1 се поставят оценки и по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.“

§ 59. В Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 61, 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14 и 79 от 2015 г.; бр. 59 от 2016 г., бр. 58 и 103 от 2017 г., бр. 7, 92 и 108 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 34 се създава ал. 3:

„(3) Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация при заявено желание от ученика може да се провежда и чрез защита на дипломен проект.“

2. В чл. 35, ал. 1 след думите „работниците и служителите“ се поставя запетая и се добавя „за училищата със споразумение по чл. 28, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование – и представители на съответните висши училища“.

3. В чл. 36 се създава ал. 4:

„(4) Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация чрез защита на дипломен проект се провежда пред съответната комисия по чл. 35, ал. 1. Дипломният проект се изготвя по индивидуално задание и е теоретико-практическа разработка, в която се прилагат придобитите знания, умения и компетентности по специалност от професията.

4. В Допълнителните разпоредби се създава нов § 3а:

„§ 3а. (1) В системата на професионалното образование и обучение се включват и звената по § 4к от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование, които прилагат разпоредбите на този закон, предвидени за държавната професионална гимназия, в съответствие със спецификата и организацията на обучението в тях и доколкото друго не е предвидено в Закона за висшето образование.

(2) В звената по ал. 1 изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 за придобиване на трета степен на професионална квалификация се провежда само чрез защита на дипломен проект.“

§ 60. Изпитът по чл. 33, ал. 1, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение за придобиване на трета степен на професионална квалификация чрез защита на дипломен проект се провежда от учебната 2021-2022 година, с изключение на провеждането му в звената по § 3а, ал. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за професионалното образование и обучение.

§ 61. В § 4 от Допълнителните разпоредби на **Закона за признаване на професионални квалификации** (обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г., изм. и доп., бр. 41 и 74 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г., бр. 8, 9, 43 и 61 от 2011 г., бр. 68 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 80 от 2015 г., бр. 27 и 59 от 2016 г., бр. 85 и 91 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.) се създава ал. 5:

„(5) Удостоверенията по ал. 1 се издават в срок до 30 календарни дни при предоставяне на стандартна услуга и в срок до 10 работни дни – при бърза услуга.“

§ 62. Законът влиза в сила от